

Epipogium (Sklenobýl)

synonyma: Ceratopsis, Epipogon, Galera, Podanthera

čeleď: Orchidaceae

Rodové jméno pochází z řeckého *epi* = na a *pogon* = brada. Plodem je tobolka. Nejznámějším druhem je *E. aphyllum*.

Epipogium aphyllum (Sklenobýl bezlistý)

synonyma: *E. gmelini*, *Epipogon aphyllus*, *Limodorum epipogium*, *Orchis aphylla*, *Satyrium epipogium*

oblasti: Alpy, Česká republika, Francie, Himálaj, J Čína, Japonsko, Kamčatka, Katalánsko, Korea, Krym, Německo, Pákistán, Polsko, Pyreneje, S Itálie, S Řecko, Skandinávie, Střední Itálie, SV Čína, Švýcarsko, Tchaj-wan, Velká Británie

Roste v Evropě, místy v Asii až po Japonsko jako trvalka, u nás se vyskytuje na Šumavě, Moravském krasu a Bílých Karpatech. Neobsahuje chlorofyl, není tedy v žádné části zelená a živiny přijímá za pomoci hub mykorhizou. Dorůstá výšky (5 -) 10 - 20 (i 40)cm. Pod zemí vytváří rozvětvený oddenek bez kořenů. Barva lodyhy je světlá žlutorůžová až načervenalá. Listy jsou pouze zakrnělé, žluté a šupinovité, spodní objímavé, uťaté, horní poloobjímavé a špičaté. Kvete 2 - 4 (i 8) pyskatými květy světležluté barvy s růžovými skvrnami, kališní lístky jsou čárkovité, dlouhé 0,8 - 1,2 (i 1,7)cm, korunní lístky jsou dlouhé 1,2 - 1,4cm, vnitřní širší, pysk je vzpřímen, dlouhý také 1,2 - 1,4cm, 3laločný (střední větší se 4 - 6 růžovými řadami lišt či bradavek), ostruha je vzpřímená, narůžovělá a vakovitá, listeny jsou žluté a semeníky jsou vejčité a dlouhé 9mm. Plodem je tobolka. Patří mezi ohrožené druhy C1 a je zapsán i v CITES.

Vyhovují mu vlhká místa ve stínu s půdou bohatou na živiny obvykle v listnatých, méně častěji jehličnatých lesích.

Množí se vegetativně z oddenku.

Fotografie převzata z <http://www.vkolacek.cz/> .

Epipogium dentilabellum

Epipogium gmelinii

Epipogium guilfoylei

Epipogium indicum

Epipogium japonicum

Epipogium nutans

Epipogium poneranthum

Epipogium roseum

oblasti: Austrálie, Tropická Afrika

Roste v tropické Africe a Austrálii.

Epipogium sessanum

Epipogium sinicum

Epipogium tuberosum

oblasti: Kašmír, Pákistán

Roste v Pákistánu a Kašmíru. Dorůstá výšky 10 - 40cm. Květenství je 3 - 8 (i 10)tkvěté, listeny vejčité, špičaté, vlastní květy jsou hnědožluté, kališní lístky i korunní si jsou podobné, kopinaté, dlouhé 0,8 - 1,2cm, korunní jsou mírně širší a sloupek je dlouhý 7mm.

Další informace:

<http://botany.cz/cs/epipogium-aphyllum/>

<http://kvetiny.atlasrostlin.cz/sklenobyl-bezlisty>

<http://orchidejeceskehostredohori.blog.cz/rubrika/epipogium-aphyllum>

<https://www.rostliny.net/>